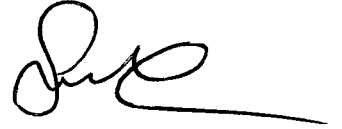

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Süleyman Soylu* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

30 Mart 2014 yerel seçimleri sonrası Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) toplamda 102 belediyenin seçimlerini kazanmıştı. Ancak 2016 yılında İçişleri Bakanlığı'nın 11 Eylül 2016'da başladığı kayyum atamaları ile Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyeleri ile Hakkari, Siirt, Şırnak ve Batman il belediye eşbaşkanlıkları görevden alındı. Belediye eşbaşkanlarının yerine vali ya da vali yardımcılarını kayyım olarak atandı. Toplamda 94 belediyeye kayyım atanmıştı.

Kayyımlar bu süre içerisinde halka nitelikli hizmet vermek bir yana Sayıştay Raporlarına da yansıdığı üzere bu belediyelerin bir çoğunu trilyonları bulacak şekilde borçlandırdı. Kadın, kültür, gençlik, anadilde hizmet gibi toplumun ana kimliklerini temsil eden ve belediyeler bünyesinde bu alanda çalışmalar yürüten kurumlar kapatıldı. Binlerce belediye çalışanı kayyımlar tarafından işten çıkarıldı. Eşit ve adil olmayan bir seçim süreci sonrası 31 Mart 2019 yılında yapılan yerel seçimlerde ise 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde Halkların Demokratik Partisi (HDP) 3 büyükşehir, 5 il, 12 belde ve 45 ilçede birincilikle seçimi bitirmiştir. Fakat adaylıklarında Yüksek Seçim Kurulu tarafından beis görülmeyen Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile işlerinden ihraç edilen belediye eşbaşkanlarına mazbatasını verilmemiş ve yerlerine ikinci sırada bulunan AK Partili belediye başkanları getirilmiştir. Belediyeleri devrelan belediye eşbaşkanları kayyımların kendi odalarına yaptıkları lüks banyoları kamuoyu ile paylaşmış, Diyarbakır Büyükşehir

Belediyesine 2016'da atanan kayyımın bir tona yakın kadayıf siparişı ettiğı ve bunun faturasını belediyeye keştiğı bilgisi halk ile paylaşılmıştır. Yine belediyelere ait birçok taşınmazın kamu kurumlarına devredildiğı, özel kişilere tahsis edildiğı ve satıldığı belediye kayıtlarında mevcuttur. Fakat bütün bu anti-demokratik uygulamalar yetmezmiş gibi 19 Aralık 2019 tarihinde Diyarbakır, Mardin, Van Büyükşehir Belediyelerine kayyım atanmış, seçilmiş belediye meclislerinin yetkileri kayyıma devredilmiş ve meclisler toplanamaz olmuştur. Bu kayyım atama süreci 3 Büyükşehir ile de sınırlı kalmamış süreç içerisinde birçok il, ilçe, belde belediyesine kayyım atanmıştır. Son olarak 11 Mart'tan itibaren başlayan pandemi sürecinde de bütün dünya korona virüsü ile mücadele ederken ve tek gündem halk sağlığı ike HDP'li belediyelere kayyım atanmaya devam edilmiştir. Bu süreç içerisinde 23 Mart günü Batman, Silvan, Lice ve Ergani ilçelerine kayyım atandı. Eşbaşkanlar gözaltına alındı ve durumu protesto etmek isteyen yurttaşlara salgın döneminde fiziki mesafe hiçe sayılarak müdahale edildi. Son olarak ise 15 Mayıs 2020 tarihinde Siirt, Iğdır, Baykan, Kurtalan ve Altınova Belediyelerine kayyım atandı ve Iğdır Belediye Eşbaşkanı Yaşar Akkuş tutuklandı.

Bu bağlamda;

- 1- HDP'li Belediyelere yönelik kayyım atamalarının gerekçesi nedir? Bu gerekçelerin hukuki bir dayanağı var mıdır?
- 2- Gözaltına alınan belediye eşbaşkanlarının görev süresi dışındaki ithamlardan kaynaklı tutuklanmaları ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylıkları kabul edilmesine rağmen dört ay sonra yerlerine kayyım atanarak görevden alınmaları hangi demokratik teamülere dayanılarak yapılmaktadır?
- 3- Yüz binlerce insanın oy kullanmasına ve seçme ve seçilme hakkına yönelik yapılan bu uygulamanın Anayasanın 67. Maddesini (Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halk oylamasına katılma hakkına sahiptir) ihlal ettiğı göz önüne alındığında ortada bir hak ihlali olduğunu düşünüyor musunuz?
- 4- Temel Belediye Mevzuatının "Görevden Uzaklaştırma" başlıklı 47. Maddesinde belirtildiğı hali ile "Görevleri ile ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir" ilkesi göz önüne alındığında *görev süresi içerisinde* yerlerine kayyım atanan belediye eşbaşkanlarına dair suçlamalar nelerdir? Görevden alınmalarının esas gerekçesini ne oluşturmaktadır?

29878

- 5- Belediye eşbaşkanlarının görevden uzaklaştırma işlemi sonrası belediye mevzuatına göre belediye meclisinin yeni bir geçici başkan seçme hakkı varken neden kaymakam ve valiler mevzuat göz önünde bulundurulmadan kayyım olarak atanmaktadır?